

Aby člověk dobře fotografoval hory, či skály, nemusí být zrovna horolezec. Těžko může někdo udělat kvalitní záběr, když visí někde ve stěně, ale ani na vrcholu moc času nezbyvá, sotva tak na pár dokumentárních momentek. Když chceme horu vyfotografovat, nemusíme na ni vylézt. Naopak, nejlíp ji zpodobíme z nižší polohy a určitého odstupu. Obdobně je tomu i u skal.

Já jsem dříve horolezcům záviděl. Vidí svět z nadhledu, z míst obyčejným smrtelníkům nedosažitelných. Těch úžasných scenerií a nevšedních záběrů, co se jim tu nabízí. Pak jsem však poznal jejich život blíže, podnikl s nimi několik expedic a zjistil, že mají jiné starosti než fotografování. Někaký ten fotografický přístroj, pokud možno lehký, s sebou mají snad všichni, není to však jejich priorita, nejsou ochotni pro dobrý snímek něco riskovat. Jedinou výjimkou byl můj přítel Mirek Šmíd. Ten například kvůli fotografování bivakoval na vrcholu nepálské hory Ama Dablam (6 856 m), aby z ní mohl zachytit okolní osmitisícovky při západu i východu slunce. Čho Oju, Everest, Lhotse, Makalu... A riskoval, že se při náhlé změně počasí nemusí z hory živ a zdrav vrátit. Možná, že se z Mirka mohl stát vynikající fotograf hor, kdyby v nich nezahynul. Měl na to „našlápnuto“. Většinou se však v tomto oboru prosadí lidé, kteří začnou lézt až kvůli fotografování. Za všechny bych připomněl alespoň Viléma Heckela.

Dost dlouho mi trvalo, než jsem poznal, jak hory fotografovat. A ještě déle tomu bylo u skal. Nakonec jsem se to naučil v Krkonoších a Adršpachu. A zjistil jsem, že na rozdíl od hor je lepší fotografovat skály více zblízka. Široká panoramata, daleké výhledy se mi zde moc nedařily. Začal jsem skály vnímat spíše jako krajinný detail, reliéf, strukturu. A i tady jsem dospěl ke „krajinám na dosah“. To je ovšem

spíše metafora, ve skutečnosti bývají mnohé motivy dosti daleko a nedá se k nim dostatečně přiblížit. Proto se zde uplatní spíše objektivy s delším ohniskem. Ty ovšem vyžadují pevné držení a stativ je v těchto případech naprostou nezbytností – umožní nám, za účelem zvýšení hloubky ostrosti a překlenutí různých nerovností motivu, hodně clonit. Takže až několikasekundové expozice jsou při fotografování skalních reliéfů zcela běžné.

Většinu záběrů skal, včetně těch zde uveřejněných, jsem pořídil zezdola, aniž bych riskoval, že se při lezení potluču. Ostatně v Adršpachu byly jen dvě skály, na které jsem dokázal vyšplhat. Neměly ani jméno a horolezcům mohly být jen pro smích. Ale stály na pokraji skalního amfiteátru, byl z nich na něj pěkný výhled a teleobjektivem se tady daly pořádit i zajímavé detaily.

Podařilo se mi na ty skály vytáhnout nejen sebe, ale i mou linhofku 6 × 9 cm, stativ a všechno potřebné příslušenství. Nejčastěji jsem používal obstarožní objektiv Tessar 210 mm, který však kreslí výborně. A tak bylo možno občas spatřit ve skalách zajímavý výjev: nikoliv obligátní horolezce svinující lana po zdařilém výstupu, nýbrž velký stativ s obstarožně vyhlížejícím měchovým přístrojem, se kterým manipuloval neméně obstarožní fotograf. A jednou bylo dokonce možné žasnout nad tímto obrázkem dvakrát! Vypadalo to jako přelud, na nedaleké skále jako bych se opakoval. Také tam byl velký stativ, staromódně vyhlížející měchový přístroj, jen fotograf působil poněkud mladistvěji. Výjev jako z časů pana Daguerra! Po zdařilém sestupu jsem zjistil, že se jedná o mého kolegu, který v té době fotografoval pro stejné vydavatelství pohlednic jako já. Tahal s sebou na skály však výstroj ještě těžší: kardan značky Sinar 9 × 15 cm s příslušenstvím...

▲ Adršpašské skály ►

